

46 РОКІВ тому, 8 березня 1913 року, в Києві, на Бібі-новському бульварі (тепер бульвар ім. Шевченка) поліція знайшла багато розкиданих листівок Комітету РСДРП про святкування Міжнародного жіночого дня. Перелякані поліцейші ніг збилися, щоб зібрати ці листівки, сховати їх від трудящих жінок, заглушити полум'яне слово більшовицької партії. Але поліції не вдалося перешкодити робітницям, які на заклик партії більшовиків у цей день вперше в Росії святкували своє міжнародне свято.

Партія більшовиків завжди приділяла велику увагу роботі серед трудящих жінок. Вона по-вела їх шляхом пролетарської революції, яка принесла жінкам повне визволення. Вести роботу серед трудящих жінок партія доручала таким видатним партійним діячам, як Н. Крупська, Інесса Арманд, О. Коллонтай, М. Ульянова, К. Кірсанова, К. Ніколаєва, П. Куделлі, К. Самойлова, В. Слуцька, С. Смидович, С. Гопнер і ін. Багато сил і енергії доклали вони, щоб піднести свідомість пригнічених жінок царської Росії, вказати їм шлях до визволення і згуртувати їх навколо більшовицької партії.

У день 8 березня завжди є бажання оглянутися назад, порівняти минуле нашої жінки з сучасним. Царські закони звели жінку до стану рабині в домі свого батька, потім чоловіка, позбавивши її громадянських прав.

Жінка-трудівниця не знала радощів материнства. По смертності дітей Росія посідала перше місце в Європі. Через відсутність медичної допомоги 40 тисяч жінок щорічно помирали від пологів.

За роки Радянської влади Комуністична партія оточила жінок піклуванням і увагою. Під її керівництвом Радянська влада повернула жінці щастя материнства, взявши під свою охорону матір і дитину. Густа сітка дитячих установ покриває необмежені простори нашої країни. Держава готує для них висококваліфіковані кадри. Це створює умови для спокійної роботи матерів на виробництві.

У результаті культурної революції наша країна стала країною суцільної грамотності. Це

дало можливість залучити майже всіх жінок до суспільно-корисної праці. Тепер 46 процентів усіх робітників, інженерно-технічних працівників і службовців складають жінки.

Соціалізм розкрив таланти жінок, їх організаторські здібності. Серед робітниць і колгоспниць багато новаторів виробництва, раціоналізаторів, винахідників. 2509 жінок Радянський уряд удостоїв високо-

Свято трудівниць

го звання Героїв Соціалістичної Праці;

Значне місце посідають жінки в науці. Понад 93 тисячі жінок — наукові співробітники; багато з них мають звання доцентів, професорів, обрані дійсними членами-кореспондентами академії наук.

Захищають честь Радянського Союзу на міжнародній арені і жінки — діячі культури і мистецтва. Прославила нашу Батьківщину молода актриса Тетяна Самойлова, героїня кінофільму «Летять журавлі». Дочка українських колгоспників Галина Олійниченко на міжнародному огляді вокалістів у Тулузі визнана першокласною світовою співачкою, а дочка потомственого шахтаря з Донбасу Бела Руденко на тому ж огляді завоювала золоту медаль.

Здійснилася мрія великого Леніна про те, щоб кожна жінка навчилася керувати державою. Тільки від Радянської України 46 трудівниць обрані депутатами Верховної Ради країни, 152 жінки — депутатами Верховної Ради УРСР і близько 112 тисяч жінок — депутатами місцевих Рад нашої республіки.

Святкування 8 березня цього року співпало із знаменною подією в житті радянського народу. Наша країна, як визначив ХХІ з'їзд КПРС, вступила в період розгорнутого будівництва комунізму.

Накреслюючи великий план розвитку продуктивних сил нашої країни, Комуністична партія разом з тим дбає про те, щоб створити ще кращі умови, які б дозволили всім жінкам ширше використати свої права, знання, свій талант у будів-

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ
І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ім. О. М. ГОРЬКОГО

Пролетарі всіх країн, єднатесь!

Рік видання 4-й

№ 7 (76)

7

березня
1959 року
СУБОТА
Ціна 15 коп.

Наші подруги

Третьюкурсниця Л. Скиданова (педфак, дошкільний відділ) — енергійна, працьовита, дисциплінована студентка. Вона користується великою повагою і авторитетом серед товаришів.

Під час підготовки до виборів член КПРС Л. Скиданова була одним з кращих агітаторів.

Л. ГІРЕНКО,
член комітету
комсомолу
Інституту.

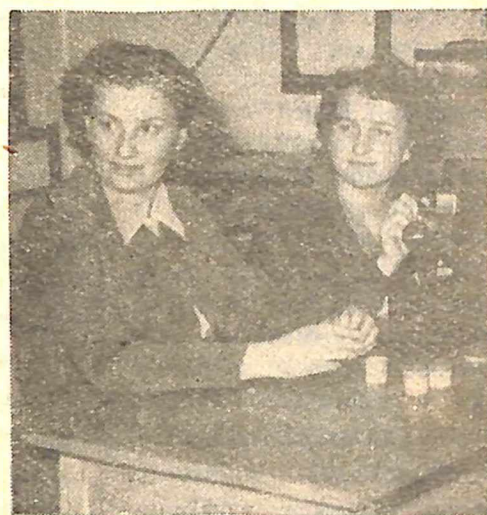
* * *

Про цю жінку можна сказати те, що часто говорять про наших викладачів: працьовита, спеціаліст своєї справи, бере участь у громадській роботі.

А чим же відрізняється вона від інших?

Якщо береться за якусь доручену їй справу, то робить це з душою, не рахуючись з часом, вперто долаючи труднощі і перешкоди.

Адже важко працювати і разом з тим складати кандидатські екзамени. Вистачає у неї часу і на те, щоб підготувати матеріал для нашої багатотиражки — адже вона член редколегії.

Робочий день закінчено, але ця невтомна жінка знову сідає за стіл — треба внести деякі поправки в сценарій діафільму, над яким вона працює. І так завжди — з дня на день. Саме такою знаємо ми викладача кафедри навчального кіно Зінаїду Іванівну Аболіхну.

В. БАНДУРА.

* * *

Оля Гордієнко — одна з найкращих студенток нашої групи. Вона відмінно вчиться, бере активну участь у громадському житті інституту. Обов'язки члена профбюро факультету, а також всі комсомольські доручення Оля виконує дуже старанно.

О. Гордієнко — скромна дівчина, чуйний і уважний товариш. Бере вона активну участь і в художній самодіяльності інституту.

О. БЕЛАШОВА,
Т. ІЗВЕКОВА,
студентки III курсу
фізико-математичного факультету.

Наші подруги

Друг і порадник, енергійний ватажок і скромна дівчина — такою ми знаємо Раю Палій, студентку III курсу мовно-літературного факультету. Вона для нас у всьому приклад — в роботі і в навчанні, у ставленні до товаришів, у відношенні до громадських доручень тощо.

Її поважають, до її зауважень, порад уважно прислухаються. Адже Рая для кожного знайде тепле щире слово, завжди надасть необхідну допомогу.

Будь же наша старша подруго, завжди такою!

За дорученням
товаришів
Л. СЕМЕНА,
А. ПРАСОВСЬКА,
студентки II курсу.

Друзям на Україну

В грудні 1958 року в нашому інституті гостювали студенти з дружньої Румунської Народної Республіки І. Робчук та І. Рябошапка. Вихованці українського відділу Бухарестського університету, вони (як майбутні вчителі рідної мови й літератури в українських школах Румунії) докладно ознайомилися з методикою викладання української мови й літератури і підготовкою педагогічних кадрів.

Цими днями на ім'я декана мовно-літературного факультету доц. А. К. Данилюка від наших румунських друзів надійшов лист, в якому вони висловлюють щире подяку за гостинний прийом і надану їм широку можливість вивчити форми і методи навчання на факультеті.

І. Робчук та І. Рябошапка добрим словом згадують усіх викладачів і студентів, які своєю увагою й порадами допомогли їм оглянути музеї, пам'ятники, бібліотеки та інші визначні місця Києва.

Знову на рідній землі

Три години пролетіли непомітно. І хоч величезний актовий зал був переповнений, ніякого шуму не було. Панувала справді робоча тиша: в залі лунав голос високої стрункої людини, волосся якої хоч і прикрила срібляста наморозь старості, але не зігнула його плечей, не затмарила життєрадісного блиску очей.

Перед колективом викладачів і студентів інституту виступав прогресивний український письменник і громадський діяч Микола Миколайович Тарновський, який провів довгі 48 років на чужині.

15-річним хлопцем, у 1910 році, залишив рідну Тернопільщину Микола Тарновський. Син селянина-бідняка, що змушений був поневірятися по поміщицьких економіях, він вирішив пошукати щастя за океаном, привезти на поправлення батьківського господарства грошей з Америки.

Багато нас було, тих вигнанців нещасних,
Що дім лишали свій і в світ ішли заочі... — писав пізніше поет.

Схвильовано розповідає Микола Миколайович про важкі місяці й роки поневір'я емігрантів, зокрема вихідців з обездоленої Галичини. Але трудящі не тільки збагачували своєю працею банкірів і підприємців — вони знаходили шляхи боротьби проти капіталістичної експлуатації. Перед слухачами постають яскраві картини згуртування робітників, їх спільної, організованої боротьби з висисувачами.

М. М. Тарновський знаходить своє місце в Союзі українських робітників, Лізі американських українців, усього себе віддає громадській, культурно-освітній і журналістській діяльності серед трудящих — українців. Як член Комуністичної партії США, він бажаний і любий оратор робітничих

ротьби за краще майбутнє трудівників. Про це він виразно і щиро говорить у поезії «Кому пісні мої?»:

«Є співаки, що
співом прославляють
Панів, і панів, і
панську їх красу»...
Кому ж це я своїх
пісень співаю?
Кому хвалу несучу?
Робітникам по
фабриках, заводах, —
В глибоких шахтах,
селах і містах...
Летить, пісні мої
в серця народу,
Звучить в його
устах!...»

Задовольняючи бажання студентів і викладачів, поет після змістової розповіді про життя й боротьбу прогресивної еміграції

за океаном читає свої твори.

Справжньою гордістю за Радянську Україну пройняті вірші, написані в ці дні подорожей по рідній землі. Тому так гаряче аплодують слухачі Миколі Миколайовичу. Радісно відчувати, що й там, далеко на чужині, творилася й твориться передова українська культура, що й там, у відриві від Вітчизни виріс талановитий поет. Про це, вітаючи М. М. Тарновського, говорили студентка V курсу мовно-літературного факультету Н. Велика, професор П. К. Волинський, директор інституту М. М. Підтиченко.

Теплота і щирість, глибока пошана до одного з найактивніших громадських діячів української прогресивної еміграції за океаном перетворили цю зустріч у справжню маніфестацію радянських людей, ще раз виявили їх прагнення жити в мирі й дружбі з усіма народами на нашій, хоч і старенькій, але так гарно обжитій планеті.

П. ХРОПКО.

Недоліки в самостійній роботі студентів

Така важлива ланка педагогічного процесу, як самостійна робота студентів, не посідає ще, на нашу думку, належного місця в роботі кафедр, а також учбової частини інституту.

Випускники шкіл вступають до інституту недостатньо підготовленими до серйозної самостійної розумової роботи. В середній школі, навіть у старших класах, педагогічний процес організовано так, що дуже мало часу залишається для самостійної роботи, бо засвоєння заданого на певний день матеріалу з стабільного підручника (від і до), а також виконання деяких практичних завдань (прикладів, задач) не можуть привчити учня до справді самостійного опрацювання матеріалу.

Завдання ж інституту не лише в тому, щоб дати студенту певну суму знань згідно з учбовим планом і програмами. Головне — виховати всебічно освічених радянських педагогів, які протягом всієї своєї учительської роботи завжди були б на рівні тих вимог, що стоять перед учителем школи. Учитель повинен весь час удосконалювати свої знання, а це він зможе здійснити, самостійно працюючи над відповідними літературними джерелами.

Отже, інститут повинен прищепити своїм вихованцям вміння опрацьовувати те чи інше питання самостійно.

«Тільки тоді, якщо ви навчитесь самостійно розбиратись

у цьому питанні, — говорив В. І. Ленін студентам Свердловського університету в своїй лекції про державу, — тільки тоді ви можете вважати себе досить твердими в своїх переконаннях і досить успішно відстоювати їх перед ким завгодно і коли завгодно».

У постановці самостійної роботи студентів є у нас ряд недоліків, а саме:

студенти першого, а в певній мірі і другого курсів, не вміють організовувати своє навчання так, щоб на самостійну академічну роботу виділялась достатня кількість часу, не володіють вони також і методикою самостійної роботи;

навички в організації та методиці самостійної роботи студент одержує самотужки протягом певного часу навчання в інституті, а з боку деканату і кафедр ця справа віддана переважно на самоплив;

значна частина студентів намагається підмінити вивчення рекомендованої літератури роботою тільки над своїм конспектом; самостійна робота часто проводиться формально, механічно, без активного творчого підходу; деякі студенти засвоюють напам'ять твердження, не продумавши їх як слід; контроль над самостійною роботою студентів та її стимулювання недостатні.

І. ШИМАНСЬКИЙ,
зав. кафедри методики
математики.

Чекаємо вашого слова

Частина наших студентів працюють піонервожатами. Сумлінно ставляться до своїх обов'язків студентки мовно-літературного факультету.

Але піонервожаті погано відвідують семінари, організовані Будинком піонерів Сталінського району. Чому? Якщо вони їх не задовольняють, то чому б не висловити своїх зауважень, не дати порад, побажань?.. Адже семінари ці дуже яскраві. Тут читаються лекції з історії піонерської організації ім. В. І. Леніна, розучуються нові пісні, ігри, танці.

Товариші піонервожаті! Давайте організуємо школу піонерського активу, де будемо ділитися досвідом своєї роботи, відвідувати збори загонів; оголосимо конкурс на кращий збір загону тощо.

Чекаємо вашого слова.

В. СТОРОЖУК,
студентка III курсу мовно-літературного факультету.

Енергетика вчора, сьогодні і завтра

1. Наші далекі предки, які вперше почали застосовувати мускульну енергію не тільки для захисту і нападу, але й для виконання корисної роботи, зробили великий стрибок уперед у своєму розвитку і створили основи для повільного і неухильного розвитку людини.

Слушаючи землю, нападаючи на хижого звіра, первісна людина могла розраховувати тільки на свій інстинкт, перші проблеми кмітливості і на півкіловат-години енергії (за сучасною одиницею міри), які спроможні були виробити його м'язи протягом дня напруженої праці.

Проте людині доводилося боротися не тільки з тваринами, які мали перевагу над нею по силі і спритності, але й з невідомими силами природи. Діючи вулкані, катаклізми земної поверхні з масовими переміщеннями води і суші, навала льодовиків переганяли людину з місця на місце, вселяючи забобонний жах. Лісові пожежі гнали її в голодний степ, загрожуючи загинуть і новими випробуваннями. Однак палаючий су-

Доцент М. КІРАКОВСЬКИЙ.

* *

чок, який наш предок відважно витягував з пожеарища, інакше визначив весь дальший хід розвитку людини. Вона навчилася вогнем відганяти звірів від житла, зігрівати себе, готувати смачну їжу... Це забулене в глибині віків приручення вогню було великою перемогою людини.

Пізніше людина стала ширше користуватися хімічною енергією палива, і сьогодні ми не уявляємо своє існування без електричної енергії. Більше того, для нас стало звичним, що всі трудомісткі роботи виконує за людини енергія, яка одержується з різного палива (твердого, рідкого, газоподібного, атомного). Людині стали доступними також тепло сонячної енергії, енергія вітру, морських приливів тощо.

Дослідження космосу, розгадка його таємниць, які, крім усього іншого, пов'язані з складними енергетичними перетвореннями, стали доступними

внаслідок освоєння людиною нових джерел енергії, механізмів, двигунів і найрізноманітніших приладів.

Енергія ввійшла в наш побут. Вона приводить у дію пилососи, перетворює енергію в холодильниках, іонізує повітря, створюючи здоровий клімат, освітлює темряву тощо. Все це стало можливим завдяки тому, що людина знайшла і використала енергію, яка оживляє і приводить у дію весь різноманітний світ техніки.

Таким чином, сучасна людина розраховує не на силу своїх мускулів, а на потужну техніку, якою вона озброєна.

З підрахунків, які були проведені в одній з комісій ООН, відомо, що в 1952 році сумарне споживання енергії всіх видів, виражене в електричному еквіваленті, досягло приблизно 29.10¹² квт годин. Оскільки населення земної кулі в 1952 році налічувало 2,5 млрд осіб, то в середньому на одну особу в рік припадало 11600 квт годин. Проте розподіл цієї енергії був і поки що залишається вкрай

нерівномірним. Так, наприклад, у США в 1952 році різне їх споживання на одну особу складало в середньому до 64000 квт годин, а в Азії, Африці і Південній Америці — всього 6000—6400 квт годин, тобто приблизно в 10 разів менше. Первісна ж людина мала у своєму розпорядженні за той же період тільки 175 квт годин мускульної енергії.

Дуже цікаві міркування з питання вироблення і розподілу тільки електричної енергії (без врахування вироблення теплової і механічної енергії в різного роду двигунах) висловлені заступником міністра природних багатств і наукових досліджень республіки Індії паном Малавія при відкритті Наукової конференції по використанню енергії Сонця і вітру в Нью-Делі 19 жовтня 1954 року.

«З часу відкриття електричних явищ швидко змінилось відношення людей до свого оточення і значно підвищився їх життєвий рівень. Проте це відкриття мало і свої неприємні наслідки. Воно розширило безодню, яка розділяла народи світу. Народи, які винайшли засоби для вироблення електроенергії за допомогою вугілля, нафти і води дуже швидко під-

вищили рівень свого життя, залишивши далеко позаду народи Азії і Африки. Цей розрив у життєвому рівні різних націй був безпосередньо викликаний тим фактом, що деякі нації були позбавлені можливості користуватись своїми природними багатствами, не маючи для цього ні необхідних знань, ні коштів».

Дійсно, в 1956 році в США було вироблено тільки електричної енергії 683.10⁹ квт годин, що дає при населенні в 169 млн. чоловік, близько 4000 квт годин на особу в рік; в Індії в цей час було вироблено приблизно 8.4.10⁹ квт годин, що дає, при населенні в 382 млн. чоловік, тільки 22 квт. години на особу в рік. Контраст досить переконливий!

За вісімнадцять з половиною років, що минули з початку нашої ери, людство використало паливо, яке рівноцінно приблизно 300 млрд. тонн вугілля. За сторіччя ж, з 1850 по 1950 рік, витрачено тепла, що дорівнює приблизно 165 млрд. тонн вугілля, тобто більше половини того, що було використано за попередні 1850 років.

Постає питання: наскільки ж вистачить палива людству при існуючих темпах споживання?

Він є, але його немає...

Отака мені турбота... На-
посіли один з другим: напи-
ши та й напиши, висвітли
та й висвітли. А як його ви-
світлити?..

А висвітлити все ж таки
треба, бо справа темна. І от
почав я нищпорити, дослі-
джувати. Перш за все треба
було встановити: те, про що
буду писати, воно — так
чи ні?..

Але я вже бачу, як читач
знижує плечима: що за нісе-
нітниця? Про що це він? А
це про наш клуб, шановний
друже. От і встановлено, що
наш клуб — ні, тобто не пра-
цює.

А воно ж дуже важко пи-
сати про те, що — ні. Якщо
так, — тут і простір перу:
висвітлив успіх, прославив
хорошу справу, розповів про
цінне починання, заглибився
в ентузіазм тих, що — так,
тобто працюють...

А тут одне, коротеньке, з
двох літер слово: ні. На всі
запитання анкети — ні. Лек-
ції — ні, культосвітні захо-
ди — ні, концерти за ініціа-
тивною керівництва клубу —
ні, веселе і культурне до-
звілля студентів у клубі —
ні.

Отже, клуб у нас є. В доб-
рому приміщенні. Є і прав-
ління клубу, а в нього — го-
лова, В. Денисенко. Запита-
ти у них, чому — ні? Та во-
ни ж так заглиблені в свої
справи, що відповіді не че-
кайте, бо керівництво скаже
те саме, що ви чи я змогли
б сказати, наприклад, про ро-
боту артілі райшиломилочор-
нилопобутзбут.

От і виходить, що клуб у
нас є, але користі від ньо-
го, — пробачте, — від його
правління — чортма.

ІВАСЬ ЧОВІТЬКО.

Основоположник вчення
про віруси

Минуло 100 років з дня на-
родження (1859 р.) М. Ф. Гамалі-
ї — видатного радянського
вченого-мікробіолога.

Як відомо, заразні захворю-
вання викликаються мікробами
(дуже дрібними організмами, які
можна бачити тільки в мікроско-
пі). Але, крім того, є заразні
хвороби, що їх викликають ві-
руси — організми ще дрібніші,
ніж мікроби. Їх не вдається
виявити за допомогою звичай-
них мікроскопів. Через те дов-
гий час про них нічого не було
відомо, і причини вірусних за-
хворювань лишалися загадкою.
Тому й боротися з ними, зро-
зуміло, було дуже важко.

Відкриття вірусів — одна з
найважливіших подій у розвитку
природознавства. Честь цього
відкриття належить вченим на-
шої країни — ботаніку Іванов-

ському і всесвітньовідомому
мікробіологу Гамалії.

Микола Федорович Гамалія
народився в м. Одесі. Тут же
він здобув і освіту. Серед його
вчителів були знамениті вчені
Мечніков, Сеченов, Ковалев-
ський. Разом з Мечніковим Га-
малія заснував перший у нас
мікробіологічний дослідний за-
клад — Одеську бактеріологі-
чну станцію. На Україні Гамалія
працював багато років.

Діяльність вченого є блиску-
чою сторінкою в історії медици-
ни. Він по праву вважається
основоположником медичної
бактеріології в нашій країні.

Ним зроблено багато важливих
відкриттів.

Помер М. Ф. Гамалія в
1949 р. Його ім'я — одне з най-
більш прославлених у світовій
науці, ним по праву пишається
наш народ.

Як довго ми зможемо черпати
паливо з щедрої скарбниці при-
роди?

З опублікованих даних можна
вважати, що швидкий ріст ви-
добутку нафти почався приблиз-
но в 1860 році і за період до
1957 року на земній кулі було
добуто близько 13 млрд. тонн.
Щодо врахувати, що запаси
нафти на Землі становлять при-
близно 50 млрд. тонн, то, при
існуючих темпах спалення наф-
ти, її запаси будуть вичерпані
на пів'язі найближчих 20 ро-
ків. Значно раніше нехватка
нафти буде відчуватися в де-
яких високорозвинених капіта-
лістичних країнах. Ці труднощі
вже почалися в США, чим і
обумовлюється підвищений інте-
рес американських монополі-
стів до країн Близького Сходу,
до Ірану, до їх нафти.

Всі ці розрахунки і міркуван-
ня можна вважати близькими до
правди і тому може статися, що
нафти, які накопичувалися
в надрах землі на протязі
тисяч років, рахуючи з
1957 року, будуть використані
«людством» приблизно за 150 років.

Щодо мінерального палива,
його запаси більші. Так, ву-
гливі ресурси СРСР обчислю-

ються за даними Міністерства
геології і охорони надр близько
9000 млрд. тонн. Інакше стоїть
справа в Англії, де власні запаси
вугілля складають 175 млрд.
тонн. Розрахунки витрат палива
відносять до 2050 року. Якщо
припустити, що населення Землі
до того часу буде близько
8 млрд. чоловік і середнє споживання енергії (в електрично-
му еквіваленті) підвищиться до
100000 квт-годин (в основному
за рахунок різкого підвищення
споживання енергії відсталими
країнами), таким чином, загаль-
ний видобуток енергії буде
приблизно в 30 разів більший,
ніж той, що був вироблений в
1952 році. У зв'язку з цим, за-
пасів мінерального палива ви-
стачить не надовго, тому дове-
деться, в основному, розрахову-
вати на атомну і термоядерну
енергію.

Перехід на ці види енергії
стане необхідним уже в най-
ближчому майбутньому, тому
що навіть при повному викори-
станні усіх можливостей одер-
жання енергії за рахунок води,
вітру, приливів і відливів, тепла
земних надр і інших джерел
стан істотно не зміниться.

(Далі буде).

П'ятьма пострілами чотирьох вовків

Надвечір 16 січня подув
вітер з північного заходу і
незабаром пішов сніг. На-
ступили молочносірі сутінки.
На ніч передбачалась силь-
на хуртовина, а разом з
нею можна було чекати при-
ходу непроханих «гостей». Уже
не раз стара вовчиця підводила
свій немалий загін до ферм кол-
госпу ім. Ілліча ім. Поліське,
але кожного разу, інтуїтивно
відчуваючи небезпеку, швидко
йшла геть, не залишаючи за со-
бою навіть слідів. Так трапило-
ся і в ніч на 16 січня.

Не маючи змоги роздобути
свіже овече м'ясо, стара вовчи-
ця повела свій виводок на міс-
це, де виставлялася приманка.
Обережно оглядаючись і при-
слухаючись, звірі декілька ра-
зів обійшли тушу загиблого ко-
ня. Нічого підозрілого не було.
Вовчиця перша підійшла до при-
манки, ще раз оглянувшись і жа-
дібно стала їсти м'ясо. Не від-
ставала від неї і вся зграя. Ще
задовго до світанку кінь був
з'їдений і за сигналом вожака
зграя обережно слід у
слід рушила на відпо-
чинок, не помічаючи
того, що за нею скрізь
тягнуться сліди, які
можуть принести їй
смерть...

Не встигла ще вовча
зграя влаштуватися на
відпочинок, як бригада
мисливців, керована до-
свідченим знатоком у
цій справі К. Корду-
ном, направилися в по-
гоню за хижакими.
Швидко бігли по снігу
коні... Нарешті, сліди
привели їх у велике
мохове болото.

Наближалася вже
п'ята година, коли, на-
решті, жваві помах-
и шапкою В. Царенка по-
відомили, що вовки да-
лі не пішли.

Швидко і безшумно почали
затягувати ліс червоними пра-
порцями.

Після коротенького відпочин-
ку лісник колгоспу ім. Ілліча
В. Царенко і їздовий Б. Дуд-
ченко повільно пішли по слідах
у загін... Проходить хвилина,
друга, десята... Вовки підняли-
ся з місця, але ще ні на одного
з мисливців не вийшли.
Обережно повела свою зграю
стара вовчиця, уважно при-
слухаючись і оглядаючи місце-
вість. Раптом між кущами вона
помітила червоні вогні, які, не-
мов язик полум'я, охопили ку-
щі. Повернувши вбік, вовчиця
начала ходу. Але звідти по-
чали доноситися голоси за-
гонщиків. Вовчиця різко по-
вернула в протилежний бік і
раптом з-за ялинки блиснув во-
гонь, пролунав постріл, і силь-
ний удар кинув вовчицю на
сніг.

Ранок 18 січня приніс чима-
лий снігопад, тому при перевір-

ці місця перебування вовків в
облозі виникли сумніви, чи не
зуміли сірі хижакі вийти за
межі прапорців. Але сумніви
швидко розвіялися. Старший за-
гонщик В. Царенко повідомив,
що вся «трійка» піднята ним з
місця. Проходить десять, два-
дцять хвилин, година — вовки
не з'являються на лінії стріль-
ців.

У чому справа? Після аналі-
зу мисливці приходять до вис-
новки, що треба заглибитися в
середину місця облоги, бо вов-
ки за ніч добре роздивилися на
прапорці і тепер не підходять
близько до них. Рішення пра-
вильне... Не проходить і деся-
ти хвилин, як В. Кордун стрі-
ляє по вовку, який раптом з'я-
вився перед ним. Смертельно
поранений хижак намагається
прорватися, але марно.

Швидко йде час, але ще
швидше намагаються вовки обі-
йти небезпеку — максимально на-
сторожено зір, приведено на
повну потужність нюховий апа-
рат, напружено слух і все ж
влучні постріли К. Кордуна, які
пролунали один за одним,
примують ще двох вовків
упасти на землю...

Майже півтори доби тривало
це незвичайне полювання, яке
принесло не тільки радість і за-
доволення учасникам його, але
й велику користь.

Міцними потисками рук по-
здоровляли поліських мисливців
з успіхом їх київські колеги —
доктор біологічних наук М. А.
Лойцянский, ст. науковий спів-
робітник Інституту біології АН
УРСР В. І. Таращук і інші, які
в цей день закінчили полюван-
ня (зимового періоду 1958 р.)
на території Поліського району.

Г. КОРДУН,

мисливець-любитель.

На фот.: брати Володимир
і Костянтин Кордун біля поби-
тих вовків.

Охорона голосового апарата

Вміння користувати-
ся професійно-мовним
голосом, а при наяв-
ності даних і власним
вокальним голосом для
майбутнього вчителя
має величезне значен-
ня.

Хрипота, що часто
з'являється, першіння
в горлі, неодмінна по-
треба відкашлюватись і
інші подібні відчуття
набирають хронічного
характеру і в багатьох
випадках закінчуються
катастрофою для робо-
ти вчителя за профе-
сією.

Як відомо, радян-
ська медицина основну
свою діяльність наці-
лює на попередження
захворювань, на профі-
лактику.

Встановлено, що се-
ред учителів найбільш
масовими захворюван-
нями є патологічні про-
цеси, які з тієї чи ін-
шої причини виника-
ють у голосовому апа-
раті.

Осипла, з дефектами
мова не може відпові-
дати сучасним вимогам,

які пред'являються
вчителю. Чіткість мо-
ви, артикуляція і дик-
ція — ось чим необ-
хідно володіти педаго-
гові.

Нагадаємо, що люд-
ська мова здійснюється
видозмінами, яких за-
знають звукові хвилі на
шляху від гортані до
виходу з рота під за-
гальним керівництвом
головного мозку.

Необхідною умовою
для нормальної звуко-
вимови є охорона цьо-
го досить складного
шляху від усяких пору-
шень.

Охорона голосового
апарата повинна почи-
натися з раннього ди-
тинства, з шкільного
віку шляхом прищеп-
лення навичок, завдяки
яким гортань, порожни-
на рота, ніс завжди б
перебували у відповід-
ному для нормальної
мови стані.

Чи допустимо вихо-
вувати дітей-школярів
у примирливо-терпля-
чому ставленні до го-
лосу з дефектами, що

драгує нормальний
слух?

Адже з вадами го-
лосу, за дуже рідки-
ми винятками, ніхто
не народжується, а на-
буте патологічне зву-
чання є наслідком за-
хворювань окремих час-
тин голосового апа-
рата, які своєчасно не
лікувалися; все це та-
кож виникає від непра-
вильного користування
голосовим апаратом. У
цьому і полягає основ-
на причина іноді дуже
ранньої інвалідності
великої кількості вчи-
телів.

Наведемо один з ви-
падків. У фоніатричний
відділ Київського ін-
ституту гігієни праці
з'явилася сільська вчи-
телька Н., 26 років,
з повним безголоссям.
П'ять місяців вона лі-
кувалася: в сільській
амбулаторії, в район-
ній, а потім в обласній
лікарні. Вважали, що у
хворої туберкульоз або
рак гортані. Н. прибу-
ла в Київ, де продов-
жувала лікування, але

безрезультатно. Тоді
вона звернулася до нас
і через два тижні їй
було повернено мову.
Курс фоніатричної те-
рапії, який вона при-
йняла, дозволив їй по-
вернутися до школи, до
дітей, на що вона май-
же вже втратила надію.

Важких захворювань
можна уникнути, якщо
вжити профілактичних
заходів, а в разі їх ви-
никнення — повністю
вилікувати своєчасним
фоніатричним медич-
ним втручанням.

Отже, питання про
необхідність розширен-
ня фоніатричних знань
серед студентів всіх
факультетів Інституту,
підняте другокурсни-
цями Ж. Ільницькою
та І. Марус в нашій
газеті, є актуальним і
невідкладним.

Доц. І. ДЕРАЖНЕ,
фоніатр кафедри
музики Інституту.

Від редакції. Цєю
статтею починається се-
рія виступів «Поради
фоніатра».

Від днів вивчення перших літер абетки до днів, коли готується скласти державні екзамени і одержати диплом про вищу освіту, треба пройти довгий шлях. Але не кожний юнак чи дівчина в однаковій мірі готують себе до початку самостійного життя, до громадсько-організаційної праці.

Група студенток V курсу фізико-математичного факультету не гаяли даремно часу і на протязі всіх років навчання старанно готувалися до того, щоб стати педагогами. Це Світлана Кундюба, Діна Кулицька, Світлана Письменна, Ольга Кобцева, Валентина Журковська, Олександра Пустовгар, Галина Заць.

Вони дисципліновані, скромні, тактовні. І хоч вчать дівчата в різних академічних групах, але це не окремі студентки, а міцно

спаяний колектив: тут один за всіх і всі за одного.

Розумно використовуючи свій час, вони все встигають. Так, Світлана Кундюба — відмінниця навчання. Тільки на «відмінно» і «добре» вчать Кулицька, Письменна, Кобцева, Журковська, Засць. Успішне навчання дівчата сполучають із заняттям в хорі, систематично займаються спортом.

Регулярні заняття спортом допомогли їм не тільки стати здоровими, витривалими — міцними і стрункими стали їх тіла, красивими і легкими їх рухи — спорт сприяв також значно більшій працездатності їх мозку, вихованню дисципліни, наполегливості, почуття дружби, взаємодопомоги, колективізму.

На протязі всіх років навчання ці студентки незмінно захи-

щали спортивну честь інституту на міських змаганнях з гімнастики. Зараз вони не тільки самі красиво і граціозно виконують складні гімнастичні вправи, але й можуть навчати інших, бути громадськими інструкторами.

Через 3 місяці державні екзамени, на яких дівчата будуть захищати право на диплом педагога, а невдовзі їх чекають спортивні змагання, де вони вперше виступатимуть по програмі I розряду і майстрів спорту.

Побажасмо їм успіхів на експериментах, на спортивній арені, а також у їх трудовому самостійному житті.

Добре, щоб у нашому інституті у них було побільше послідовників.

В. РОЗНЮК.

На фото: тренер В. К. Рознюк аналізує з своїми вихованками щойно проведене тренування.

ЦЕ НАШ СЕКРЕТ.

Фотоетюд М. Шуряка.

Наслідки лижного кросу

У лютому цього року на факультетах інституту провадився профспілково-лижний крос.

Які ж його наслідки?

По-перше, треба сказати, що студенти старших курсів (за винятком двох товаришів) фізико-математичного факультету участі в кросі не брали.

Кращі результати показав педагогічний факультет. Із 123 студентів I—II курсів, допущених до кросу, брали участь у ньому 80, вклалися в норму ГПО 65, тобто 81 процент.

На фізико-математичному факультеті з числа допущених (160 осіб) взяли участь у кросі 118, вклалися в норму ГПО — 70, тобто 59 процентів.

На мовно-літературному факультеті (було допущено 116 осіб) взяли участь у кросі — 55, вклалися в норматив ГПО — 25, тобто 44 проценти.

Такі показники самі яскраво свідчать за себе.

Над цими, далеко не відрадними наслідками слід серйозно задуматися як громадським організаціям факультетів, так і спортклубу ДСТ «Буревісник», кафедрі фізвиховання, комітету комсомолу, профкому інституту і зробити належні висновки.

У весняному профспілково-комсомольському кросі ми повинні докласти всіх зусиль, щоб реабілітувати себе.

Ю. БИКОВЦЕВ.

Оголошення

10 березня о 18 год. відбудеться семінар вожатих при Сталінському будинку піонерів (Бульвар Шевченка, 46).

На порядку денному:

1. Завдання піонерської організації в світлі рішень XXI з'їзду КПРС.

2. Практичні заняття (підготовка до огляду художньої самодіяльності — розучування танців, ігор, пісень; репертуар художнього читання; оволодіння грою на барабані).

Явка всіх піонервожатих обов'язкова.

ПРО ВСЕ ПОТРОХУ

ЯК БУЛО ВРЯТОВАНО ЗАПИСКИ ГАЛІЛЕЯ

Вчений Келлі купив у одного флорентійського ковбасника сосиски. Випадково він глянув на папір, в який вони були загорнуті, і ледве не зомлів: він пізнав почерк Галілея.

Сховавши цей клаптик паперу, вчений вирушив на розшуки. Виявилось, що весь архів Галілея від його біографа Вавіані потрапив до рук однієї неписьменної людини, яка вже почала продавати ці папери. Келлі купив їх. Дорогоцінні записки Галілея було врятовано.

ЦЕМЕНТ З ДНА МОРЯ

Недалеко від м. Аркенас (Данія) збудовано цементний завод, сировина для якого видобувається з дна моря. Порода засмоктується з дна трубою землесоса, а потім переробляється в цехах заводу на цемент.

МОЛОЧНЕ ДЕРЕВО

У Коста-Ріці (Еквадор), на північному узбережжі Венесуели та в інших країнах Латинської Америки можна зу-

стріти невеликі гаї високих тропічних дерев з гладкою корою та блискучим шкірястим листям, схожим на фікусове. Плоди їх — маленькі ягоди — нейстівні. Дерево ціниться за свій молочний сік, що витікає при надрізі кори. Тому й саме дерево зветься молочним.

Протягом години з одного надрізу можна добути близько літра соку, який населення споживає замість молока.

«СВЯТІ» ОТЦІ І МЕДИЦИНА

Якось до лікаря Дженнера, який безкоштовно робив щеплення проти віспи, прийшла велика група селян з віддаленої парафії, хоч звідти раніше ніхто до нього не з'являвся. Виявилось, що зробити щеплення їх умовили почителі парафії.

— Невже вони ознайомилися з моїми працями? — здивувався лікар.

— Ні, — відповіли йому, — просто церковники підрахували, що вони витрачають надто багато грошей на труни для бідняків, які вмирають від віспи.

Команда мовно-літературного факультету — переможниця розіграшу кубка інституту з баскетболу.

Календар

СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ НА БЕРЕЗЕНЬ 1959 РОКУ НА ФАКУЛЬТЕТАХ ТА В ІНСТИТУТІ

- 8—10 — з художньої гімнастики на факультетах,
- 10—11 — загальноінститутські з плавання,
- 14—15 — загальноінститутські з акробатики,
- 21—22 — загальноінститутські з художньої гімнастики,
- 28—30 — з спортивної гімнастики на факультетах.

НА ПЕРШІСТЬ ВУЗІВ МІСТА

- 8 — з шахів, волейбола, баскетбола та фехтування.
- 21—23 — з акробатики,
- 21—25 — з кульової стрільби,
- 21—29 — з настільного теніса,
- 28—30 — з плавання.

14 березня в інституті відбудеться спортивний вечір, присвячений підсумкам роботи за 1958 рік.

Наші шахістки

Великою популярністю серед наших студентів користуються шахи. Захоплюються цією грою і студентки. Вони вивчають теорію шахової гри, розв'язують шахові композиції, беруть участь у змаганнях.

Значних успіхів уже досягли студентки фізико-математичного факультету В. Матушинська та З. Абрамович. Захищаючи спортивну честь інституту на міських змаганнях, вони показали найкращі результати серед студенток вузів міста.

Є. КОСТЕЦЬКИЙ, голова шахової секції.

На фото: шахістки В. Матушинська, Л. Плахотнік, З. Абрамович та В. Гонтковська за розв'язанням конкурсних задач, вміщених у нашій багатотиражній газеті.

Редактор В. ВОЙТ